

कवयीत्री बहीणीबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, बोडवड

शैक्षणिक वर्ष 2021-22

विषय : मानसशास्त्र

सत्र : प्रथम

वर्ग : तृतीय वर्ष

कला

सराव प्रश्न संच

---

1) संदेश प्रक्रियेतील एकूण ----- मुख्य घटक असतात.

1) 2

2) 4

3) 6

4) 8

2) तंत्रज्ञान व बिनतारी संप्रेषणामुळे मानवी जीवनात ----- घडवण आहे.

1) बदल

2) संस्कृती

3) बाजारपेठ

4) सेलफोन

3) सेलफोन सार्वजनिक ठिकाणी वापरण्याचे खालीलपैकी एक मार्गदर्शन तत्व आहे.

1) मोठ्याने बोला

2) मोजकेच बोला

3) तासभर बोला

4) यापैकी नाही

4) समोरासमोरील संप्रेषणामध्ये दोन्ही व्यक्ति ----- ठिकाणी असणे गरजेचे असते.

1) वेगवेगळ्या

2) एकाच

3) बाहेरगावी

4) यापैकी नाही

5) व्यक्तींची अशाब्दीक भाव भावना त्यांच्या चेहऱ्यावरील भावनेतून किंवा त्यांच्या बोलण्यातून ----- येतात.

- 1) ओळखता   2) लपविता   3) दाखविता   4) यापैकी नाही

6) आशाब्दिक संप्रेषण हे ----- असतात.

- 1) चांगले   2) संदीग्ध   3) उत्कृष्ट   4) भावायुक्त

7) आशाब्दिक संप्रेषण हे ----- व्यक्त करतात.

- 1) सामाजिकता   2) मानसिकता   3) भावना   4) भाषा

8) समीपता म्हणजे

- 1) आंतर वैयक्तीक जागा   2) सार्वजनिक जागा
3) कौटुंबिक जागा   4) घर

9) इतर सर्व बाबीन पैकी चाहेऱ्यावरी हावभाव आपल्याला ----- लवकर स्पस्ट करतात.

- 1) मन   2) भावना   3) कुटुंब   4) समाज

10) प्रेमी मुगुल हे एकमेकांकडे खूप वेळ ----- लबून पाहू शकतात.

- 1) टक   2) मन   3) प्रेम   4) आकर्षण

11) नकारात्मक आंतरवैयक्तिक संबंधमधे एकरक लावून पाहणे हे काही लोकांना ----- कडू शकते.

- 1) स्वस्थ   2) अस्वस्थ   3) गोंधळ   4) धिंगाणा

20) पॉलिग्राफ यंत्राला ----- यंत्र म्हणतात.

1) खोटे ओळखणारे यंत्र	2) खरे ओळखणारे यंत्र
3) मशिन	4) मेंदू

21) संभाषण चतुर्मासणाच्या व्यक्ति अनोळखी व्यक्तिना भेटल्या बरोबर -----
----- सुरु करतता.

1) भांडण	2) संप्रेषण	3) नाराजी	4) परकेपणा

22) ----- महणजे आपल्या बदलची माहिती एतर व्यक्तींना सांगणे.

1) स्व.प्रकटीकरण	2) स्वार्थ	3) प्रमाणीकपणा	4) भांडण

23) भावनिक स्व प्रकारनामुळे आपल्याला एकमेकांच्या -----
आल्याचे जाणवते.

1) दुर	2) जवळ	3) परकेपणा	4) यापैकी नाही

24) प्रेमी युगांजनी तंनवापासून दूर राहण्यासाठी ----- केले पाहिजे.

1) स्व.प्रकटीकरण	2) भांडण	3) प्रेम	4) अंतर

25) एकण्याची प्रक्रिया ही बोलण्याच्या प्रक्रिये पेक्षा ----- असते.

1) भंड	2) मंद	3) अतिजलद	4) जोडणारी

26) संप्रेषण भितीमध्ये शरीरांतर्गत ----- होत असतात .

1) हालचाली	2) सहभाग	3) दुरावा	4) प्रभोग

27) ----- हे संप्रेषणाच्या भीतीमुळे निर्माण झालेली असामान्य प्रतिक्रिया होय.

- 1) भांडण   2) अतिसंप्रेषण   3) चाचणी   4) त्रास

28) आंतर वैयक्तिक संघर्ष अशा वेळेस निर्माण होतात ज्या वेळेस व्यक्ति -----
----- असतात.

- 1) सहमत   2) सकारात्मक   3) असहमत   4) यापैकी नाही

29) स्व व्यस्त असलेल्या व्यक्ति डीमर्थी संप्रेषणात ----- असतात.

- 1) समर्थ   2) सहाय्यक   3) मदगार   4) असमर्थ

30) दुसऱ्या व्यक्तीच्या अधिकाराचा योग्य आदर करून आपल्या भावना विचार योग्यरीतीने प्रगट करणे म्हणजे.

- 1) भांडण   2) ठाम प्रतिपादन   3) वाद-विवाद   4) यापैकी नाही

31) जवळील नातेसंबंधात वैयक्तिक व्यक्ती एकमेकांसोबत जास्त -----
-- घालवतात.

- 1) वेळ   2) हिंसा   3) संस्कृती   4) टिका

32) वैवाहीक जिवाचा मुख्य पाया म्हणजे

- 1) भांडण   2) वैर   3) प्रेम   4) संस्कृती

33) एकत्रित कुटुंब पद्धतीतील संस्कृतीमध्ये प्रेमविवाहापेक्षा ठरवून विवाह करण्याकडे अधिक ----- असते.

- 1) कल   2) प्रेम   3) संस्कृती   4) तडजोड

34) इंटरनेटच्या माध्यमातून आपल्या ----- मार्गतीची चोरीही होवु शकते.

- 1) सांस्कृतीक   2) खाजगी   3) सामाजिक   4) व्यवसायीक

35) फार कमी कालावधीमध्ये ----- आपले संदेश वहनाचे हक्काचे माध्यम झाले आहे.

- 1) इंटरनेट   2) टपाल   3) कुरिअर   4) चॅट रूम

36) समोरासमोरील भेटीमध्ये भौतिक ----- हा महत्वाची घटक मानला जातो.

- 1) वातावरण   2) संस्कृती   3) आकर्षण   4) व्यक्तीमत्व

37) समायोजन साधनांना ----- महत्व असाधारण आहे.

- 1) मैत्रीचे   2) संस्कृतीचे   3) समाजाचे   4) भांडणाचे

38) मैत्रीमध्ये ----- देणे हे महत्वाचे आहे.

- 1) मानसिक छळ   2) त्रास
3) भावनिक पाठींबा   4) आर्थिक सहाय्य

39) प्रेमाचा त्रिमिती सिद्धांत ----- यांनी सांगितला आहे.

- 1) स्टर्नबर्ग   2) पॅव्हलॉव्ह   3) एरिकसन   4) स्किनर

40) अनेक व्यक्तींना ----- असणे ही एक आनंददायक बाब असुन त्याचा अनुभव कायम टिकुन रहावा असे वाटते.

- 1) समाजात 2) संस्कृतीत 3) प्रेमात 4) भांडणात

41) ----- करण्याची वृत्ती ताणकारक व्यक्तींमध्ये जास्त दिसून येते.

- 1) दोषारोप 2) समायोजन 3) वर्तन 4) वर्णन

42) एकाकीपणाच्या बाबतीत कुठलाही ----- भेद आढळत नाही.

- 1) शैक्षणिक 2) मानसिक 3) लिंग 4) सांस्कृतीक

43) संकोचीवृत्ती ही ----- आधारित असते.

- 1) एकाकीपणा 2) शिक्षण 3) समाज 4) चिंता

44) एकाकीपणा कमी करण्यासाठी ----- कौशल्ये वाढवावी लागतात.

- 1) सामान्य 2) सामाजिक 3) शैक्षणिक 4) सांस्कृतीक

45) अनेक लोक विवाहाकडे ----- या दृष्टीकोनातून पाहतात.

- 1) कायमस्वरूपी वचन बद्धता 2) शिक्षण

- 3) संस्कृती 4) गंमत

46) पाश्चात्य संस्कृतीमध्ये वैवाहीक जोडीदार निवडण्याची मुक्त ----- असते.

- 1) संस्कृती 2) परवानगी 3) बंधन 4) यापैकी नाही

47) जोडीदारासोबत वैवाहीक समायोजन हे पालकांच्या वैवाहीक -----
--- सहसंबंधीत असते.

1) भाषा

2) संस्कृती

3) धर्म

4) समाधानकारतेशी

48) विवाहाचे यश बऱ्याचदा वधु वर यांच्या ----- निगडीत
असते.

1) वयाशी

2) भाषेशी

3) संस्कृतीशी

4) प्रदेशाशी

49) ज्यांचे पालक हे घटस्फोटीत असतात त्यांचे इतरांच्या तुलनेत -----
----- प्रमाण जास्त आहे.

1) वयाचे

2) समायोजनाचे

3) घटस्फोटाचे

4) वैवाहीक

यशाचे

50) व्यक्तीमत्वातील काही गुण वैशिष्ट्ये ----- समायोजनाशी
सहसंबंधीत आहे.

1) वैवाहीक

2) भाषीक

3) सांस्कृतीक

4) भूमिका

51) विवाहानंतर काही नव्या ----- ची जबाबदारी येत असते.

1) समाधान

2) भूमिका

3) सासर

4) माहेर

52) जेव्हा पालकांची सर्व मुले प्रौढविश्वात प्रवेश करतात स्वतंत्रा होतात तेव्हा
पालकांना ----- ची भावना येते.

1) रिकामेपणा

2) समाधान

3) वृद्धत्व

4) पालकत्व

53) पहिल्यांदा येणाऱ्या पालकत्व व त्यातून होणारे बदलांमुळे अनेक जोडप्यात ---
----- होतात.

- 1) मुले   2) स्थिरता   3) वाद   4) यापैकी नाही

54) बहुसंख्य व्यक्ती ----- अपेक्षंना योग्य ठरवितात.

- 1) लिंगनिहाय   2) सांस्कृतीक   3) भाषीक   4) कौटुंबिक

55) परंपरेनुसार पती पत्नीच्या भूमिका स्पष्ट आहेत जसे पतीने कुटुंबाचे -----
----- करायला हवे.

- 1) बदल   2) प्रगती   3) पालनपोषण   4) स्वच्छता

56) जोडप्यांचे आर्थिक स्रोत हे ----- समायोजन व कुटुंब
प्रक्रियेवर परिणाम करते.

- 1) वैवाहीक   2) संप्रेषण   3) कौशल्य   4) गुंतवणुक

57) पहिल्या विवाहानंतर घटस्फोट घेतल्यास दुसऱ्या विवाहतही -----
----- होण्याची संभावना उच्च असते.

- 1) समायोजन   2) यशस्वी   3) घटस्फोट   4) सामाजिक

58) घटस्फोटांमुळे येणारा ----- स्त्रिया व पुरुष दोघांनाही प्रचंड
प्रमाणात जाणवत असतो.

- 1) ताण   2) प्रथा   3) जबाबदारी   4) विवाह

59) सावत्र बालक-पालक संबंधात ----- व दुरावा दिसून येतो.

- 1) सकारात्मकता   2) नकारात्मकता   3) समायोजन   4) आर्थिकता

60) घटस्फोटानंतर ----- पर्याय व्यक्तीसमोर असतो.

- 1) आर्थिक   2) पुर्नविवाहाचा   3) समायोजनाचा   4) यापैकी नाही

61) ज्या व्यक्तीकडे नोकरी/व्यवसाय कौशल्य आणि पात्रता मर्यादित आहेत त्यांना नौकरी/व्यवसायाच्या संधी देखील ----- असतात.

- 1) मर्यादीत   2) अनेक   3) भरपुर   4) मध्यम

62) बऱ्याचशा व्यवसायात सामान्य बुद्धीमत्तेपेक्षाही विशेष असे ----- असणे.

- 1) नोकरी   2) व्यवसाय   3) कौशल्य   4) संधी

63) व्यक्तीच्या कारकिर्द निवडीवर ----- प्रभाव पडतो.

- 1) कुटुंब   2) संस्कृती   3) समाज   4) संबंध

64) कारकिर्द निवडतांना ----- चाचण्यांची मदत होते.

- 1) ताण-तणाव   2) अभिरूची   3) मानसिक क्षमता   4) समायोजन

65) एक उत्तम समुपदेशक तुमच्या चाचण्यांचे निष्कर्षांचे तिर विश्लेषण करून योग्य ----- करतो.

- 1) प्रभाव   2) मार्गदर्शन   3) समायोजन   4) लिंगभेद

66) व्यावसायीक अभिरूची चाचण्यांमधून तुमचा नोकरी किंवा कारकिर्दित ----- चा काळ सांगता येतो.

- 1) अभिरूची   2) ताण-तणाव   3) समायोजन   4) शिक्षण

67) कारकिर्द निवड ही जीवनभर चालणारी ----- प्रक्रिया आहे.

- 1) विकासाची   2) शिक्षणाची   3) संस्कृतीची   4) समाजाची

68) कारकिर्द निवडण्यास उपयुक्त गुण वैशिष्ट्ये प्रारूप -----
यांनी मांडला.

- 1) जॉन हॉलंड   2) एरिकसन   3) स्किनर   4) पॅव्हलॉव्ह

69) अनेक व्यावसायिक निर्णय असे आहेत जे एकदा घेतले की परत वळणे -----
----- असते.

- 1) सोपे   2) अवघड   3) सामान्य   4) तिघ्याचे

70) हॉलंड यांनी विकसित केलेली ----- ही एक चाचणी आहे.

- 1) स्वदिशा शोध   2) समायोजन   3) मानसिक स्वास्थ्य   4) 16 PF

71) सामाजिक व्यक्ती इतरांशी ----- करण्यास पसंती देतात.

- 1) त्रास   2) ताण   3) आंतरक्रिया   4) समायोजन

72) कलाप्रेमी व्यक्ती ह्या ----- व स्वालंबी असतात.

- 1) आक्रमक   2) कल्पनाप्रिय   3) समायोजित   4) तणावग्रस्त

73) सुपर यांनी अत्यावश्यक जीवनाच्या चक्राचे ----- टप्पे
सांगितली आहेत.

- 1) दोन   2) चार   3) पाच   4) सहा

74) तंत्रज्ञानानुसार आजच्या नोक'या या सतत ----- आणणाऱ्या असतात.

- 1) परिवर्तन   2) आक्रमण   3) ताण   4) रोजगार

75) संगणक व तंत्रज्ञानामुळे काम व घर यांच्यामधील कमी होत आहे.

- 1) ताण   2) आक्रमकता   3) सिमारेषा   4) उत्पन्न

76) महाविद्यालयीन पदवीशिवाय मिळणाऱ्या नोकरीमध्ये मिळकत ----- असते.

- 1) जास्त   2) कमी   3) अंदाजे   4) यापैकी नाही

77) अनेक पदविधर आजही ----- आहेत.

- 1) बेरोजगार   2) नोकरीदार   3) तणावात   4) आक्रमक

78) कामाच्या बाबतीत वंश व ----- भेद करणे हे बेकायदेशिर मानले जाते.

- 1) लिंग   2) आर्थिक   3) गरीबी   4) सामाजिक

79) बदलत्या अर्थव्यवस्थेमुळे ----- नोकऱ्या कमी होत आहेत.

- 1) कायमस्वरूपी   2) तातपुरत्या   3) व्यावसायिक   4) यापैकी नाही

80) पुरुषांच्या तुलनेत महिलांना कामाच्या ठिकाणी ----- चा ताण जाणवतो.

- 1) शिक्षण   2) लिंगभेद   3) व्यक्तीगत   4) आर्थिक

81) ----- दिल्यामुळे व्यावसायीक ताण काही प्रमाणात कमी होतो.

- 1) विश्रांती वेळ   2) जास्त काम   3) गोंगट   4) छळ

82) लैंगिक छळास दिल्या जाणाऱ्या प्रतिक्रिया या व्यक्तीगत तसेच ----- असू शकतात.

- 1) सामाजिक   2) आर्थिक   3) व्यावसायीक   4) शैक्षणिक

83) कमी शिक्षण व प्रशिक्षण असलेल्या व्यक्तींना ----- होण्याची शक्यता असते.

- 1) शिक्षित   2) बेरोजगार   3) नौकरीदार   4) अपघात

84) ----- वातावरणात होणारे बदल बेरोजगारीचे कारण मानले जाते.

- 1) आर्थिक   2) सामाजिक   3) शैक्षणिक   4) मानसिक

85) कोणत्याही वयात नोकरी गमावणे हे ----- असते.

- 1) चांगले   2) सुसह्य   3) ताणकारक   4) आनंददायक

86) नोकरी गमावल्याच्या ताणामुळे व्यक्ती ----- सुद्धा होतो.

- 1) आक्रमक   2) आनंदी   3) मैत्रीपूर्ण   4) उत्साही

87) बेरोजगारीशी जुळवून घेत असतांना ----- पाठींबा असणे आवश्यक असते.

- 1) कुटुंबाचा   2) शिक्षणाचा   3) व्यवस्थापनाचा   4) यापैकी नाही

88) कामसुप्रिय व्यक्तीचे ----- प्रकार पडतात.

- 1) चार   2) सहा   3) दोन   4) आठ

89) कमावते जोडीदार हे आपल्या कुटुंब व कामाच्या मागण्यापुर्ण करण्यासाठी ----- करतांना दिसतात.

- 1) संघर्ष   2) काम   3) भेटीकाठी   4) भांडण

90) ----- म्हणजे अशी कृती करणे जी स्वतः व्यक्तीने निवडलेली व त्यामध्ये ती व्यस्त असलेली असते ती गोष्ट वैयक्तिक दृष्ट्या अर्थपुर्ण असते.

- 1) काम   2) उत्पन्न   3) फुरसत   4) व्यवसाय